

*Кропивко Олена Михайлівна,
кандидат історичних наук, доцент,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України (м. Київ, Україна)*

ПОЛІТИЧНИЙ ВИМІР ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПРИНЦИПІВ ЄЗК В УКРАЇНІ

Європейський Зелений Курс - екологічна стратегія Європейського Союзу, ухвалена у 2019 році, яка поставила амбітну мету: досягти кліматичної нейтральності за тридцятиріччя (з 2020 до 2050 року). В рамках цієї стратегії планується розвивати циркулярну економіку та здійснити зелений перехід.

Пріоритетними сферами визначено збереження біорізноманіття; реалізація стратегії «Від лану до столу»; забезпечення сталості у сільському господарстві та сільській місцевості ЄС завдяки спільній аграрній політиці; перехід на повністю чисту енергію з мінімальними викидами ПГ; створення екологічно чистого виробництва в промисловості, із забезпеченням повторного використання матеріалів; створення умов для екологічно чистого будівельного сектора; перехід транспортних засобів на низьковуглецеві види палива; впровадження заходів для скорочення забруднення; перетворення Європи на кліматично нейтральний континент до 2050 року [1, с.5].

У Восьмій програмі дій з навколишнього середовища до 2030 року вказується, що базовою умовою для досягнення глобальних кліматичних цілей

на справедливій основі є збалансовані зобов'язуючі національні цілі кліматичної нейтральності членів ЄС, які можливо досягти співпрацюючи у рамках міжнародно-правового співробітництва [2, с.230].

Інтеграція України до Європейського Союзу передбачає активну участь у впровадженні принципів ЄЗК із досягнення кліматичної нейтральності. Разом із тим, питання впливу ЄЗК на Україну та її участь у ньому стали предметом численних дискусій та зустрічей між Україною та ЄС.

Уже в грудні 2019 року, віце-прем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України Дмитро Кулеба заявив, що Україна приєднається до зусиль ЄС щодо досягнення кліматично нейтральної економіки. На підтвердження заяви, Міністерством енергетики та захисту довкілля було презентовано проект концепції «зеленого» енергетичного переходу України до 2050 року. А на початку 2020 року МЗС України ініціювало створення спеціальної Міжвідомчої робочої групи з питань координації протидії наслідкам зміни клімату у рамках ЄЗК. Позиційний документ щодо Учасі України у ЄЗК, представлений м Прем'єр-міністром України Дмитром Шмигалем, визначав за необхідне залучення української сторони до розробки та реалізації політик у рамках Європейського Зеленого Курсу та розробки спільної Дорожньої карти учасі України у ЄЗК [3, с.6-8].

Реалізація цілей і принципів ЄЗК створює для України як нові можливості, так і виклики, зокрема у торгівельній політиці, ускладнюючи доступ українських товарів на ринок ЄС. Серед зобов'язань, які приймають на себе країни, є регулярний моніторинг їх реалізації, стимулювання торгівлі “зеленими” товарами та послугами, інвестиції у виробництво, підтримка кліматично дружніх публічних закупівель, забезпечення доброчесної міжнародної торгівлі сировиною, необхідною для “зеленого” переходу, технічне регулювання як інструмент дотримання екологічних вимог, запровадження «вуглецевого мита» [4, с.50].

Імплементация правил ЄЗК передбачає стратегічну екологічну оцінку. З цією метою ВР України створила Єдиний реєстр стратегічної екологічної оцінки [5]. Від початку повномасштабного вторгнення РФ, Україна зазнала 8 тис. випадків шкоди довкіллю внаслідок бойових дій, на загальну суму майже 85 млрд євро, у повітря потрапило понад 230 млн тонн вуглецю, майже 200 тис. кв.км заміновані, лісам завдано значної школи. Все це створює перешкоди виконанню вимог ЄЗК.

В умовах війни Євросоюз підтримав ініціативи української сторони з документування збитків та міжнародних судів щодо руйнування довкілля внаслідок бойових дій. Як зазначила Єврокомісар з питань навколишнього середовища, водної стійкості і конкурентної циркулярної економіки Єссіка Русвелл, Україна також може розраховувати на допомогу у розвитку євроінтеграційних ініціатив, зокрема з покращення якості моніторингу довкілля [6].

На травень 2025 року було проведено *два раунди імітаційних сесій із зовнішніми експертами, які засвідчили високий рівень підготовки України за розділом 27 “Довкілля та зміна клімату”*. Українська сторона надала відповіді

на понад 400 питань опитувальника Європейської Комісії та розробила 74 презентації, з яких 54 було представлено Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України [7].

Література:

1. Європейський Зелений Курс та потенційні наслідки його впровадження сусідніми державами для України. URL: <https://prismua.org/wp-content/uploads/2022/01/Green-Deal.pdf>.
2. Матюшина, О. В. (2023). Становлення і розвиток кліматичної політики ЄС у контексті міжнародно-правового співробітництва держав з протидії змінам клімату. *Часопис Київського університету права*, (3), 226-232. URL: <https://doi.org/10.36695/2219-5521.3.2023.46>
3. Європейський зелений курс та потенційні наслідки його впровадження сусідніми державами для України. URL: <https://prismua.org/wp-content/uploads/2022/01/Green-Deal.pdf>.
4. Кушніренко О.М., Гахович Н.Г. Європейський зелений курс в Україні: можливості та наслідки для промисловості. URL: https://ukr-socium.org.ua/wp-content/uploads/2022/02/46_63_No-479_2021_ukr.pdf.
5. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо порядку здійснення стратегічної екологічної оцінки». 03.11.2022 № 2717-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2717-20#Text>.
6. Збитки довкіллю України через війну сягнули вже €85 мільярдів. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3975810-zbitki-dovkillu-ukraini-cerez-vijnu-sagnuli-vze-85-milardiv.html>.
7. Реформи в сфері захисту довкілля та рух до ЄС: чого очікувати бізнесу? URL: <https://mepr.gov.ua/reformy-v-sferi-zahystu-dovkillya-ta-ruh-do-yes-chogo-ochikuvaty-biznesu/>

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
УКРАЇНИ**

**Гуманітарно-педагогічний факультет
Кафедра міжнародних відносин і суспільних наук**

**ІНСТИТУТ ПОЛІТИЧНИХ І ЕТНОНАЦІОНАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ім. І.Ф. КУРАСА НАН УКРАЇНИ**

ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ НАН УКРАЇНИ

ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ

**ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОГДАНА
ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

ЯГЕЛЛОНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (Республіка Польща)

ФОНД ГЕРДИ ХЕНКЕЛЬ (Німеччина)

УНІВЕРСИТЕТ МАЙНЦА ІМЕНІ ЙОГАННА ГУТЕНБЕРГА (Німеччина)

КАГУЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ П. ХАШДЕУ (Молдова)

МУЗЕЙ КАРОЛЯ І В БРАЇЛІ (Румунія)

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«УКРАЇНСЬКА ДИПЛОМАТІЯ:
СТАНОВЛЕННЯ, РОЗВИТОК ТА ПЕРСПЕКТИВИ»**

10 квітня 2025 р.

м. Київ

Українська дипломатія: становлення, розвиток та перспективи / за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції. Київ, 10 квітня 2025 р. Київ, 2024. 357 с.

Збірник наукових праць укладено за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції «Українська дипломатія: становлення, розвиток та перспективи», яка була організована кафедрою міжнародних відносин і суспільних наук гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України 10 квітня 2025 р. Наповнення рубрик синхронізовано з основними напрямками роботи конференції і охоплює широке коло питань щодо витоків, традицій, розвитку та перспектив української дипломатії; аналізу стану дипломатії в умовах сучасних глобальних викликів та стратегічних пріоритетів світової, європейської та вітчизняної дипломатії в умовах російсько-української війни.

Видання розраховане на науковців, викладачів, аспірантів, студентів, а також усіх хто цікавиться питаннями сучасних міжнародних відносин та розвитку української дипломатії.

Рекомендовано вченою радою гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 10 від 16.05.2025 р.).

Редакційна колегія:

Ткачук В.А., д-р екон. наук, проф. (голова);
Ніколаєнко С.М., д-р пед. наук, проф. (співголова);
Тонха О.Л., д-р сільгосп. наук, проф. (голова);
Любовець О.М., д-р істор. наук, проф.
Харченко С.В., д-р філол. наук, проф.
Хвіст В.О., канд. іст. наук, доцент

Відповідальна за випуск докт. іст. наук, проф. Любовець О.М.

Тези подано в авторській редакції.

Автори тез відповідають за достовірність викладеного матеріалу, за правильне цитування джерел, посилання на них та інших відомостей.

Передруковувати опубліковані в збірнику наукових праць матеріали дозволяється тільки за згодою авторів.